

Lidská práva: 25. Válečné zločiny v oblastech kontrolovaných Ruskem

Organizace Human Rights Watch začíná zdokumentovávat první případy, kdy se ruské vojenské síly dopustily porušování válečných zákonů vůči civilistům v okupovaných oblastech ukrajinských oblastí Černihiv, Charkov a Kyjev.

Lidská práva

Zničená ruská obrněná vozidla ve městě Buča, severozápadně od Kyjeva na Ukrajině, 4. března 2022. © 2022 ARIS MESSINIS/AFP via Getty Images

Válečné zločiny v oblastech kontrolovaných Ruskem

Hromadné popravky a jiné vážné válečné zločiny ruských sil na Ukrajině

(Varšava) – Organizace *Human Rights Watch* zdokumentovala první případy, kdy se [ruské](#) vojenské síly dopustily porušování válečných zákonů vůči civilistům v okupovaných oblastech [ukrajinských](#) oblastí Černihiv, Charkov a Kyjev.

Patří mezi ně případ opakovaného znásilnění; dva případy okamžitých poprav na místě, jeden šesti mužů, druhý jednoho muže; a další případy nezákonného násilí a vyhrožování civilistům mezi 27. únorem a 14. březnem 2022.

Vojáci byli také zapleteni do drancování civilního majetku, včetně jídla, oblečení a palivového dříví. Ti, kteří toto zneužívání provedli, jsou zodpovědní za válečné zločiny.

„Případy, které jsme zdokumentovali, představují nevýslovnou, záměrnou krutost a násilí vůči ukrajinským civilistům,“ řekl [Hugh Williamson](#), ředitel *Human Rights Watch* pro Evropu a Střední Asii. „Znásilnění, vraždy a další násilné činy proti lidem v moci ruských sil by měly být vyšetřovány jako válečné zločiny.“

Human Rights Watch osobně nebo telefonicky vyzpovídala 10 lidí, včetně svědků, obětí a místních obyvatel Ruskem okupovaných území. Někteří lidé kvůli ochraně žádali, aby byli identifikováni pouze

křestními jmény nebo pseudonymy.

4. března ruské síly v Buči, asi 30 kilometrů severozápadně od Kyjeva, zajaly pět mužů a jednoho z nich na místě popravily. Svědek řekl Human Right Watch, že vojáci přinutili pět mužů kleknout na kraji silnice, přetáhli jim trička přes hlavu a jednoho z mužů zastřelili zezadu do hlavy. „Spadl [převrhl se],“ řekl svědek, „a ženy [přítomné na místě činu] křičely.

Lidé kráčí uprostřed ničení, když evakuují frontovou oblast mezi městy Buča a Irpiň poblíž Kyjeva na Ukrajině, 10. března 2022. © 2022 GETTY IMAGES/Chris McGrath

Ruské síly ve vesnici Staryj Bykiv v Černihovské oblasti zadržely 27. února nejméně šest mužů a později je popravily, podle svědectví matky jednoho z mužů, která byla poblíž, když byl její syn a další muž zadrženi, a která viděla mrtvá těla všech šesti.

Šedesátiletý muž řekl *Human Rights Watch*, že 4. března ruský voják vyhrožoval, že jej a jeho syna v Zabučje, vesnici severozápadně od Kyjeva, hromadně popraví poté, co prohledal jejich dům a na dvorku našel loveckou pušku a benzín. Další voják zasáhl, aby zabránil druhému vojákovu je zabít, řekl muž. Jeho dcera potvrdila jeho identitu v samostatném rozhovoru.

6. března ruští vojáci ve vesnici Vorzel, asi 50 kilometrů severozápadně od Kyjeva, hodili do sklepa kouřový granát a poté zastřelili ženu a 14leté dítě, když vycházeli ze sklepa, kde měli předtím úkryt.

Muž, který byl s ní ve stejném sklepě, když o dva dny později zemřela na následky zranění, a slyšel zprávy o incidentu od ostatních, poskytl informace *Human Rights Watch*. Dítě podle něj zemřelo okamžitě.

Jedna žena řekla *Human Rights Watch*, že ji ruský voják 13. března opakovaně znásilňoval ve škole v Charkovské oblasti, kde se ona a její rodina ukrývali. Řekla, že ji bil a pořežal jí obličej, krk a vlasy uřízl nožem. Následujícího dne žena uprchla do Charkova, kde se jí dostalo lékařského ošetření a

dalších služeb. *Human Rights Watch* zkontrolovala dvě fotografie, které žena sdílela s *Human Rights Watch*, na nichž je vidět její zranění na obličeji.

Mnoho ukrajinských civilistů, se kterými jsme hovořili, popsalo, že ruské síly rabují jídlo, dříví, oblečení a další věci, jako jsou motorové pily, sekery a benzín.

Všechny strany ozbrojeného konfliktu na Ukrajině jsou povinny dodržovat mezinárodní humanitární právo nebo válečné zákony, včetně Ženevských úmluv z roku 1949, Prvního dodatkového protokolu k Ženevským úmluvám a mezinárodního obyčejového práva.

Agresivní ozbrojené síly, které mají účinnou kontrolu nad oblastí, podléhají mezinárodnímu právu okupace. Platí také mezinárodní právo v oblasti lidských práv, které je vždy použitelné.

Válečné zákony zakazují úmyslné zabíjení, znásilňování a jiné sexuální násilí, mučení a nelidské zacházení se zajatými bojovníky a civilisty ve vazbě. Zakázáno je také drancování a rabování.

Každý, kdo nařídí nebo úmyslně spáchá takové činy, nebo jim napomáhá a podporuje je, je odpovědný za válečné zločiny. Velitelé sil, kteří věděli nebo měli důvod o takových zločinech vědět, ale nepokusili se je zastavit nebo potrestat odpovědné osoby, jsou trestně odpovědní za válečné zločiny v rámci odpovědnosti velení.

„Rusko má mezinárodně právní závazek nestranně vyšetřovat údajné válečné zločiny svých vojáků,“ řekl Williamson. „Velitelé by si měli uvědomit, že nepodniknutí opatření proti vraždě a znásilnění je může učinit osobně odpovědnými za válečné zločiny v rámci odpovědnosti velení.“

Podrobný popis zjištěných válečných zločinů

UPOZORNĚNÍ! Následující svědectví obsahují zneklidňující informace!

Charkovské znásilnění

13. března ruský voják zbil a opakovaně znásilňoval Olhu [není to její pravé jméno], 31letou ženu v Malajském Rohanu, vesnici v Charkovské oblasti, kterou v té době ruské síly ovládaly.

Ruští vojáci vstoupili do vesnice 25. února, uvedla Olha. Toho dne se asi 40 vesničanů, většinou žen a dívek, ukrývalo v suterénu místní školy. Byla tam se svou 5letou dcerou, matkou, 13letou sestrou a 24letým bratrem.

Kolem půlnoci 13. března násilně vstoupil do školy ruský voják, Olha řekla: „Rozbil skleněná okna u vchodu do školy a bouchal na dveře.“ Strážný mu otevřel dveře.

Voják, který měl u sebe útočnou pušku a pistoli, vešel do sklepa a nařídil všem, aby se seřadili. Žena stála ve frontě a držela svou dceru, která spala. Řekl jí, aby mu dala dívku, ale ona odmítla.

Řekl jejímu bratrovi, aby přišel dopředu, a nařídil zbytku skupiny, aby poklekla, nebo, jak řekl, zastřelí všechny ve sklepě.

Voják nařídil jejímu bratrovi, aby ho následoval a pomohl najít jídlo. Odešli a vrátili se o hodinu nebo dvě později. Voják se posadil na podlahu.

„Lidé se začali ptát, jestli by mohli jít na záchod, a on je nechal ve skupinách po dvou a třech jít na toaletu,“ řekla Olha. Poté se lidé začali ukládat na noc. Voják přistoupil k její rodině a řekl jí, aby ho následovala.

Voják ji odvedl do třídy ve druhém patře, kde na ni namířil pistoli a řekl jí, aby se svlékla. Řekla: „Řekl mi, abych mu dala [orální sex]. Celou dobu držel zbraň blízko mého spánku nebo mi ji dával do obličeje. Dvakrát vystřelil do stropu a řekl, že to bylo, aby mi dodal větší ‚motivaci‘.“ Znásilnil ji a pak jí řekl, aby si sedla na židli.

Řekla, že jí v nevytopené škole začíná být velká zima, a zeptala se, jestli by se mohla obléknout, ale voják jí řekl, že by si měla obléknout pouze svršek, nikoli kalhoty nebo spodní prádlo. „Když jsem se oblékala, voják mi řekl, že je Rus, jak se jmenuje [jméno nebylo utajeno] a že je mu 20 let. Řekl, že mu připomínám dívku, se kterou chodil do školy.“

Voják jí řekl, aby šla do sklepa a vzala si věci, aby s ním mohla zůstat ve třídě. Odmítla. „Věděla jsem, že by moje dcera plakala, kdyby mě viděla,“ řekla. Voják vzal nůž a řekl jí, aby to udělala, jak řekl, pokud chce znovu vidět své dítě.

Voják ji pak znovu znásilnil, přiložil jí nůž ke krku a pořezal jí kůži na krku. Nožem jí také pořezal tvář a uřízl jí část vlasů. Uhodil ji do obličeje knihou a opakovaně ji fackoval. Fotografie, které sdílela s *Human Rights Watch* z 19. a 20. března, ukazují řezné rány a modřiny na jejím krku a obličeji.

Asi v 7 hodin 14. března jí voják řekl, aby mu našla krabičku cigaret. Společně šli dolů. Požádala strážného, aby dal vojákově nějaké cigarety. Poté, co voják dostal cigarety, odešel.

Toho dne šla se svou rodinou pěšky do Charkova, kde jí dobrovolníci poskytli základní lékařskou pomoc. Přestěhovali se do protiletectvého krytu. „Mám štěstí, že jsem naživu,“ řekla. Také řekla, že úřady Malajského Rohanu jsou s ní a její matkou v kontaktu a že úřady připravují trestní oznámení, které plánují podat na ukrajinskou prokuraturu.

Human Rights Watch obdržela další tři další obvinění ze sexuálního násilí ze strany ruských vojáků v dalších vesnicích v oblasti Černihiv a v Mariupolu na jihu, ale nebyla schopna je nezávisle ověřit.

Souhrn zločinů: Vraždy a jiné násilí

27. února ruské síly shromáždily šest mužů ve vesnici Staryj Bykiv v Černihovské oblasti a na místě je popravily. Tetjana z Novyj Bykiv, který leží u Staryj Bykiv, hned za řekou Supij, mluvila s příbuznými čtyř mužů, kteří byli zavražděni. Pro *Human Rights Watch* řekla, že 27. února byl vyhozen do povětří most mezi Novym Bykivem a Starym Bykivem a ruské síly ostřelovaly obě vesnice. Kolona ruských obrněných vozidel poté vjela do Starého Bykiva.

„Většina lidí se kvůli ostřelování schovávala ve svých sklepech a vojáci chodili od dveří ke dveřím,“ řekla Tetjana, rodiny ze Staryj Bykiv. Vojáci odvedli ze svých domovů šest mužů:

Vzali šest mužů ze tří různých rodin. Jedné matce vzali oba její syny [a zastřelili je].

Dalšímu mladému muži bylo něco přes 20, jmenoval se Bohdan, jeho matku dobře znám, řekla mi, že jí vojáci řekli, aby počkala u jejího domu, než odvezou jejího syna... aby ho vyslyšali. Totéž řekli dalším rodinám.

Místo toho odvedli těchto šest mužů pryč, odvedli je na vzdálený konec vesnice a zastřelili je.

Viktoria, Bohdanova matka, dotazovaná samostatně, řekla *Human Rights Watch*, že 27. února:

Vzali mého syna Bohdana [29 let] a mého švagra Sashu [celým jménem Olexander, 39]. Byli jsme ve sklepě [kvůli ostřelování], takže jsme to neviděli. Šli kouřit ven. Pak přiběhl náš soused a řekl, že viděl, jak odvádějí Bohdana a Sašu a pár dalších kluků.

Viktoria běžela na ulici zeptat se ruských vojáků na kontrolním stanovišti, co se stalo. „Řekli nám, abychom se nebáli, že je [vojáci] trochu vyděsí a pak je nechají jít,“ řekla. „Odešli jsme asi 50 metrů... a uslyšeli jsme výstřely. Bylo asi 18:20“

Viktoria vyprávěla, že druhý den šla se sestrou na louku a viděla tam těla ležet u budovy:

Tři byli na jedné straně budovy, ale ne můj syn a švagr. Šli jsme na druhou stranu a viděli [Bohdana a Sashu a ještě jednoho]. Leželi tam. V jejich hlavách byly střelné rány.

Ruce měli svázané za zády. Podívala jsem se na tělo svého syna, jeho kapsy byly prázdné, neměl u sebe telefon, klíče ani doklady totožnosti.

Viktoria požádala vojáky na kontrolním stanovišti o povolení k vyzvednutí těl, ale ti to odmítli. Těžké ostřelování pokračovalo i v následujících dnech.

7. března Viktoria řekla, že znovu požádali vojáky o povolení vyzvednutí těl: „Na kontrolním stanovišti nám řekli, abychom šli na hřbitov, že nám přinesou těla.... Všichni [všichni sousedé] přišli, asi 75 lidí... Všechny jsme je pohřbili ve stejný den v oddělených hrobech.“

Viktoria uvedla, že dalšími čtyřmi muži pohřbenými toho dne byli Volodymyr (40), další Olexander (40) a dva bratři, Ihor (31) a Oleh (33).

Tetjana řekla, že vojáci také sebrali veškeré dřevo vesničanů a nenechali jim nic na vaření nebo vytápění jejich domovů.

Dne 4. března ruské síly na místě popravily muže v Buči, 30 kilometrů severozápadně od Kyjeva, a vyhrožovaly popravou čtyřem dalším, řekla učitelka, která byla svědkem vraždy. Řekla, že slyšela střelbu asi v 7 hodin ráno a viděla tři ruská obrněná vozidla a čtyři kamiony Kamaz [ruské značky] projíždět její ulicí. Ukrývala se ve sklepě se svými dvěma psy, když uslyšela rozbíjení skla a rozbíjení vchodových dveří. Hlasy venku křičely [v ruštině]: „Pojďte hned ven, nebo hodíme granát.“

Křičela, že je ve sklepě sama, a vyšla se zdviženýma rukama.

„Venku byli tři muži, dva [ruští] vojáci a velitel,“ řekla. „Vzali můj telefon a zkontrolovali ho, pak mi řekli, abych si vzala své [identifikační] doklady a šla s nimi.“ Když šla s vojáky po ulici, viděla, že také obcházejí její sousedy a přikazují jim vyjít ven. Řekla:

Vzali nás tam, kde bývala kancelář AgroButpostach [společnost pronajímající skladovací prostory]. Přímo u budovy je parkoviště a malé náměstíčko.

Na tom náměstí shromáždili lidi, většinou ženy, ale bylo mezi námi i několik mužů, přes 50 [let].

Bylo tam asi 30 vojáků a velitel měl [výsadkáře] odznaky [na maskáčích]. Mluvil s přízvukem ze západního nebo středo západního Ruska... Narodila jsem se v Rusku, takže takové věci vychytávám. Všichni vojáci byli hubení a vypadali špatně a vyčerpaně.

Řekla, že vojáci přivedli na náměstí asi 40 lidí, posbírali všem telefony, zkontrolovali doklady a zeptali se, kdo je v teritoriální obraně, případně místních jednotkách sebeobraně:

Dvě ženy požádaly, aby šly na záchod. Jedna z nich byla těhotná. Požádala jsem, abych šla s nimi.

Voják nám ukázal cestu na záchod, který byl u budovy, myslím, že to bylo nyní jejich velitelství. Budova [byla dlouhá](#). Podél zdi na druhé straně jsme viděli velkou kaluž krve.

Řekla, že ve velmi chladném počasí čekali na náměstí hodiny:

V jednu chvíli přivedli jednoho mladíka, pak další čtyři. Vojáci jim nařídili, aby si sundali boty a bundy. Přinutili je klečet na kraji silnice. Ruští vojáci jim přetáhli trička zezadu i přes hlavu. Jednoho střelili zezadu do hlavy. Spadl. Ženy křičely. Ostatní čtyři muži tam dál klečeli. Velitel řekl zbytku lidí na náměstí: „Nebojte se. Všichni jste normální - ale tohle je špína. Jsme tu, abychom vás očistili od špíny.“

Řekla, že po několika dalších hodinách vojáci odvedli lidi zpět do jejich domovů. Ostatní čtyři muži tam zůstali klečet, když odešla.

Řekla, že když mohla 9. března opustit město, mladíkovo tělo stále leželo na místě, kde byl zastřelen.

Dmytro, 40 let, řekl *Human Rights Watch*, že on a jeho rodina uprchli 7. března z těžce ostřelovaného města Buča. Řekl, že nevěděli o žádných bezpečných evakuačních trasách, a tak šli - zabalení do bílých prostěradel a mávali bílými prostěradly - asi pět kilometrů do vesnice Vorzel.

Jakmile byli ve Vorzelu, ukryli se na dvě noci se skupinou místních obyvatel v suterénu dvoupatrové budovy. Dmytro řekl, že ve sklepě s nimi byla žena, která měla zranění na hrudi a nohou.

Další lidé ve sklepě mu řekli, že byla postřelena den předtím, když ruští vojáci vtrhli do stejného sklepa a hodili dovnitř kouřový granát. Několik lidí zpanikařilo a vyběhlo ven, kde na ně ruští vojáci stříleli. Žena byla zraněna a lidé ve sklepě mu řekli, že 14leté dítě bylo střeleno do hlavy a na místě zabito.

Dmytro řekl, že žena zemřela další den, 8. března. Spolu s několika místními obyvateli ji pohřbili před protiletectkým krytem.

4. března ruské síly pohrozily popravou muže a jeho syna v Zabučja, vesnici u města Irpiň, severozápadně od Kyjeva. Obyvatel vesnice řekl, že 4. března ruské síly vstoupily do vesnice, kde se ve sklepě svého domu ukrýval s dalšími 10 lidmi, včetně rodiny z Irpině. Jeho dcera potvrdila v samostatném rozhovoru jeho výpověď.

Řekl, že 13 vojáků vstoupilo do jeho domu, aby ho prohledali:

Vojáci se ptali na mého syna (34), který je v teritoriální obraně. Vyšel jim vstříc. Zeptali se, kdo je v domě, a pak dům prohledali a obrátili ho vzhůru nohama... Na dvorku našli moji loveckou pušku a láhev benzínu a začali střílet.

Velitel, který dával rozkazy ostatním, řekl: „Vezměte je [mě a mého syna] ke stromu venku a zastřelte je. Vzali nás ven. Jeden z vojáků protestoval.

Vzali nás zpátky dovnitř a nařídili mému synovi, aby se svlékl, protože řekli, že chtěli hledat nacistická tetování. Do domů v naší ulici chodili i další vojáci, včetně domu soudkyně - ta šla a zamkla dům - a poslankyně místního zastupitelstva.

Rozbili okno v domě soudkyně, aby se dostali dovnitř. Viděli jsme, jak z domu soudkyně vynášeli pytle a rance s věcmi.

Potom odešli... Vzal jsem svou rodinu a všechny, kdo byli ve sklepě, a uprchli jsme ve dvou autech. Moje žena a můj syn a matka (80) nyní bydlí v domě mé dcery v Chodosivce [jihozápadně od Kyjeva].

[Human Rights Watch](#)

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)